

Vastaus valtuustoaloitteeseen nuorten kesätyötakuusta

Hyvinvointilautakunta 15.02.2022 § 12
906/00.02.00.02/2021

Harri Lepolahti ja 12 kannattajaa ovat jättäneet valtuustoaloitteen 26.5.2021 § 85 nuorten kesätyötakuusta. Aloitteessa esitetään, että kunta selvittää mahdollisuuden uudistaa nuorten kesätyöllistämistä kesätyötakuun toteuttamiseksi. Valtuustoaloite on liitteenä.

Valtuustoaloitteen sisältöä

”Lähtökohtana voisi olla, että kunta pyrkii tarjoamaan kesätöitä esimerkiksi jokaiselle tietynä vuonna syntyneelle nuorelle ja tukemaan kyseisen ikäluokan nuorten kesätyöpaikan saamista. Vaihtoehtoisesti kesätyötakuu voisi koskea esimerkiksi peruskoulun päättäneitä alle 19-vuotiaita nuoria, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta palkkatyöstä.

Kesätyötakuu olisi tarkoitettu niille kohderyhmään kuuluville nuorille, jotka eivät muutoin ole saaneet kesätyötä ja tavoitteena olisi, että jokaisella nurmijärveläisellä nuorella olisi mahdollisuus kesätyökokemukseen.

Kesätyötakuun toteuttamiseksi ja työpaikkojen löytämiseksi kunnan olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä jo valmisteluvaiheessa yritysten ja järjestöjen kanssa.

Samassa yhteydessä olisi hyvä selvittää olisiko nuorten työllistymisessä ja kiinnittymisessä yhteiskuntaan syytä tukea muulloinkin kuin vain kesäaikana.”

Nuorten kesätyöllistäminen Nurmijärven kunnassa

Nuorten kesätyöllistämällä Nurmijärvellä on pitkät perinteet. Nuorisolautakunta aloitti tuen myöntämisen yrityksille ja yhteisöille vuonna 1996. Tuen hakijana oli yritys, joka palkkasi valitsemiaan nuoria töihin. Tuki yritykselle/yhteisölle maksettiin hakemuksesta sen jälkeen, kun nuorille on maksettu palkka.

Myöhemmin nuorisopalveluiden talousarvioon varattiin määrärahaa nuorten kesätyöllistämiseen, johon kirjattiin kunnan eri toimipisteissä työskennelleiden nuorten palkat.

Nuorten kesätyöseteli otettiin käyttöön vuonna 2016. Kesätyösetelillä nuori hakee itse työpaikan ja tekee työsopimuksen työnantajan kanssa. Setelit jaetaan määrärajojen puitteissa nuorille hakujärjestyksessä. Vuonna 2022 seteleitä jaetaan 200 nuorelle. Aiemmin yrityksille myönnetty tuki loppui ja siihen varatut määrärahat siirrettiin kesäseteleihin, joka on niin ikään tuki yrityksille.

Kesätyösetelillä työntäjä sitoutuu ottamaan nuoren 2 viikoksi töihin 30 tunnin viikkotyöajalla. Nuorelle maksetaan palkkaa vähintään 380 euroa. Nuorisopalvelut maksaa työnantajalle 330 euroa tukea.

Kuntaan palkataan kesällä 75 nuorta töihin eri yksiköihin. Työsuhteen kesto on kaksi viikkoa ja työaika 30 tuntia viikossa. Nuorelle maksetaan palkkaa 380 euroa kahdelta viikolta.

Vuonna 2022 nuorten kesätyöllistämiseen on varattu 100 000 euroa. Jakautuen seuraavasti: kesäsetelit 66 000 euroa, kesätyö kuntaan 34 000 euroa.

Kunnan kesätyöpaikkoja ja kesäseteliä voivat hakea 2004–2007 syntyneet nuoret, joita Nurmijärvellä on 2527.

Nuorten työllistymisen tukeminen ja yhteiskuntaan kiinnittyminen muulloinkin kuin kesäaikana nykytilan kuvaus

Nurmijärvellä toimii Klaukkalassa nuorten työpaja, jonne työttömät nuoret ohjautuvat eri toimijoiden kautta. Työpaja tarjoaa oppivelvollisuutensa päättäneille työharjoittelu-, kuntouttavan työtoiminnan paikkoja sekä työtä palkkatuella.

Kesällä nuorille tarjotaan myös työpajaa vastaavaa toimintaa Sääksin rantakahvilassa ja Tiiran kioskissa. Osalle nuorista löytyy myös paikkoja ns. seinättömässä pajassa. Eli nuoret työskentelevät kunnan eri yksiköissä joko työharjoittelussa tai työssä palkkatuella.

Nuorten työpajalla työskentelee vastaava työpajaohjaaja, 2 työpajaohjaajaa sekä arjenhallinnan ohjaaja. Työpajatoiminnan tavoitteena on tukea nuorta löytämään joku työ- tai koulutuspaikka tai tukea arjen haasteisiin tarjolla olevista palveluista.

Nurmijärvellä toimii kolme etsivää nuorisotyöntekijää sekä Ohjaamo verkosto. Etsivät nuorisotyöntekijät toimivat nuorten tukena ympäri vuoden niin työllistymisessä kuin yhteiskuntaan kiinnittymisessä. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat osana Ohjaamo, joka on laaja monialainen palveluverkosto.

Kunnan toiminnan lisäksi kolmannen sektorin toimijat ovat merkittävä lisä nuorten yhteiskuntaan kiinnittymisen palveluverkostossa. Näistä mainittakoon Klubitalo Klaukkalassa.

Kesätyötakuun toteuttaminen

Kesätyö on nuorelle merkityksellistä. Se on työelämätaitojen oppimista ja itseluottamuksen tukemista. Kesätyö voi määrittää nuoren tulevan koulutuksen ja ammatinvalinnan. Kesätyön tarjoaminen nuorille on yhteiskunnallisesti merkittävä teko.

Kesätyön hakeminen on nuorelle uusi prosessi, johon tuen antaminen on tärkeää. Tukea voidaan antaa ja annetaankin kouluissa sekä oppilaitoksissa.

Koulutusta kesätyön hakemiseen on saatavana mm. 3-sektorin toimijoilta. 4 h koulutti vuonna 2021 nurmijärveläisiä koululaisia kesätyön hakemisessa. Koulutukseen osallistui 440 nuorta.

Kesätyön hakeminen vaatii nuorelta aktiivisuutta. Suuri osa nuorista työllistyykin ilman kesäseteliä avoimille kesätyömarkkinoille. Toki on myös joukko nuoria, jotka eivät halua tehdä kesällä töitä.

Kesällä 2021 jaettiin kesäseteleitä 102. Kesäseteleillä työtä saaneiden nuorten työpaikoista 44 % oli muualla kuin Nurmijärven kunnan alueella.

Nuorten kesätyöpaikkoja kuntaan haki 392 nuorta. Kesätyöpaikkoja tarjottiin 26 nuorelle.

Kokemukseen perustuen Nurmijärvellä ei riitä kesätyöpaikkoja koko aloitteessa esitetylle ikäryhmälle eli n. 2500 nuorelle.

Kesätyön tarjoaminen nuorille, jotka eivät muutoin ole saaneet kesätyöpaikkaa on haastavaa. Kunta ei pysty tarjoamaan kuin rajallisen määrän kesätyötä nuorille. Lisäksi kunnassa ei ole tarjolla laajaa kirjoa työtehtävistä. Yritykset ottavat nuoria kesätöihin tarvitsemansa määrän. Mikäli tavoite kaikille nuorille kesätyö toteutuisi, niin pitäisi luoda uusia työpaikkoja kesäksi. Tämä vaatisi mm. työnjohtoa ja resursseja perehdyttämiseen.

Uusien kesätyöpaikkojen luomisen keinona voisi olla esimerkiksi se, että myös kotitaloudet voisivat hakea kesäseteleitä. Muutamia työpaikkoja saattaisi tulla lisää myöntämällä kesäyrittäjäseteleitä.

Mikäli kesätyöpaikka taataisiin koko peruskoulun päättäneelle alle 19-vuotaiden ikäryhmälle siten, että kaikille jaettaisiin kesäsetelit tai palkattaisiin kuntaan töihin niin se maksaisi 825 000 euroa. Mikäli siis palkka ja kesätyösetelin arvo oli nykyisen suuruinen. Kustannuksia kasvattaisi lisäksi mahdollistuen uusien kesätyöpaikkojen määrän lisäämisestä aiheutuvat kulut. Edellytyksenä toki, että kaikki ikäryhmään kuuluvat nuoret haluaisivat tehdä kesätöitä.

Valtuustoaloitteessa on myös esitetty, että kesäsetelit jaettaisiin vain yhdelle ikäluokalle. Nurmijärvellä 15–19-vuotiaiden yksi ikäluokka on n. 600 nuorta. Mikäli näin toimittaisiin, olisi kustannukset n. 200 000 euroa.

Nuorisovaltuusto kävi em. vaihtoehdosta keskustelun todeten, että se ei ole hyvä vaihtoehto. Rajaisi liikaa pois nyt kesätyöhakuun osallistuvia nuoria.

Haastavaa on myös todentaa se asia, että kuka ei ole aikaisemmin ollut kesätöissä tai muutoin saanut kesätöitä.

Johtopäätökset

Nurmijärvellä on pitkät perinteet nuorten kesätyöllistämässä. Kesätyösetelin jakamisessa Nurmijärvi on ensimmäisten kuntien joukossa. Nykyisessä käytännössä on hyvää se, että nuori joutuu itse hakemaan kesätyöpaikkansa. Se on hyvä oppi tulevaan, aikuisena tapahtuvaan työnhakuun. Nuorten kesätyöllistämistä on mahdollista kehittää uusia kesätyöpaikkoja luomalla ja laajentamalla kesätyösetelin jakoperusteita. Tämän rinnalla on tärkeä opettaa nuorille työnhakua ja työelämätaitoja.

Tarkasteltaessa vuosia joina kesäseteleitä on jaettu voidaan arvioida, että riittävä määrä seteleitä olisi 300-400 välillä, jotta kaikki ikäryhmään kuuluvat, jotka hakevat kesäseteliä saisivat sen.

Kunnan kesätyöpaikkojen määrää ei ole mahdollista kasvattaa, koska yksiköt saavat tällä hetkellä juuri sen määrän minkä pystyvät kesällä työllistämään.

Mikäli halutaan toimia aloitteessa esitetyllä tavalla, niin tulee nuorten kesätyöllistämiseen varattua määrärahaa lisätä.

Esitetyssä laskelmassa on lähdetty siitä, että kaikki nuoret haluavat kesätyöpaikan ja kaikki saavat sen kunnan tuella, joko yrityksestä/yhteisöstä tai kunnasta. Laskelmassa on käytetty nykyisiä 2 viikon kesätyöstä maksettavia palkkoja ja kesäsetelin arvoa.

Valittujen vaihtoehtojen hinnat:

1. Kaikille alle 19-vuotiaille peruskoulun päättäneille taataan kesätyöpaikka. Rahoitusta tarvitaan n. 850 000 euroa.
2. Kesätyöpaikka tarjotaan yhdelle ikäluokalle. Rahoitusta tarvitaan 200 000 euroa.
3. Arvio kesäseteleiden riittävästä määrästä perustuen vuosien kokemukseen.
400 seteliä x 330 euroa = 132 000 euroa.

Mikäli nykyinen kesätyöllistämiseen varattu määräraha kaksinkertaistettaisiin, olisi tilanne kohtuullinen. Määrärahalla olisi mahdollista työllistää lähes 500 nuorta. Toki tämä edellyttää, että työnantajat tarjoavat nuorille kesätyöpaikkoja.

Valtuustoaloitteessa mainitusta, nuorten työllistymisen tukemista ja yhteiskuntaan kiinnittymistä muina kuin kesäaikoina, on lyhyesti kuvattu esittelytekstissä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Hyvinvointilautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen nuorten kesätyötakuusta.

Valmistelija

Nuorisopäällikkö Merja Winha-Järvinen, puh. 040 317 2060

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Tommi Aura teki muutosesityksen, että vastaukseen valtuustoaloitteeseen tehdään seuraava lisäys: "Hyvinvointilautakunta edellyttää, että viranhaltijat valmistelevat vuodelle 2023 määrärahaesitystä vastauksessa esitetyn vaihtoehdon 3 mukaisesti." Keskustelun jälkeen Aura veti esityksensä pois.

Päätös

Hyvinvointilautakunta päätti antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen nuorten kesätyötakuusta, esittelijän pohjaesityksen mukaisesti.